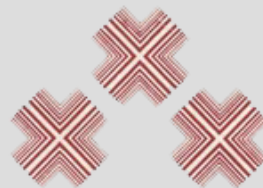

GAISMAS TAKA

*Rēzeknes - Aglonas diecēzes un Rēzeknes
Latgaliešu kultūras biedrības laikraksts*

Nr. 2 (81), 2014. gada Gavēņa laiks

Pāvesta Franciska vēstījums 2014. gada Gavēnī

**„Viņš kļuva nabags,
lai mēs viņa nabadzībā kļūtu bagāti” (sal. 2 Kor 8, 9)**

Dārgie brāļi un māsas,

Lielā gavēņa ietvarā gribu jums sniegt dažas pārdomas, kas varētu noderēt personīgajā un kopīgajā atgriešanās ceļā. Tās ir smeltas no svētā Pāvila vārdiem: „Jūs pazīstat mūsu Kunga Jēzus Kristus žēlastības dāvanu. Viņš, bagāts būdams, jūsu dēļ kļuva nabags, lai jūs viņa nabadzībā kļūtu bagāti.” (2 Kor 8, 9) Apustulis vēršas pie Korintas kristiešiem, lai viņus iedrošinātu būt nesavtīgiem pret Jeruzalemes ticīgajiem, kuri atradās trūkumā. Ko šie svētā Pāvila vārdi atklāj mums – šodienas kristiešiem? Ko šodien mums nozīmē šis pamudinājums uz nabadzību, uz nabadzīgu dzīvi evaņģēliskā nozīmē?

Kristus žēlastība

Vispirms šie vārdi mums atklāj, kāds ir Dieva rīcības veids. Dievs sevi atklāj nevis caur šīs pasaules varenību un bagātību, bet caur vājumu un nabadzību: „Viņš, bagāts būdams, jūsu dēļ kļuva nabags.” Kristus, Dieva mūžīgais Dēls, kurš ir vienlīdzīgs ar Tēvu varenībā un godībā, kļuva nabags; Viņš nokāpa mūsu vidū, kļuva tuvs katram no mums, atteicās no sevis, „iztukšoja” sevi, lai visā kļūtu mums līdzīgs (sal. *Fil 2, 7; Ebr 4, 15*). Cik liels ir Dieva Iemiesošanās noslēpums! Tā visa pamatā ir dievišķā mīlestība, kas ir žēlastība. Šī mīlestība ir nesavtīga. Tā vēlas būt līdzās un nebaidās sevi dāvat, upurēt sevi savu mīļoto radību labā. Būt žēlsirdīgam, mīlēt nozīmē pilnībā visā dalīties mīļotā liktenī. Mīlestība dara līdzīgus, tā panāk vienlīdzību, nojauc mūrus un attālumus. Tieši to Dievs paveica mūsu labā. Patiesi Jēzus „strādāja ar cilvēka rokām, domāja ar cilvēka prātu, rīkojās ar cilvēka gribu, mīlēja ar cilvēka sirdi. Piedzimis no Jaunavas Marijas, Viņš patiesi kļuva viens no mums, līdzīgs mums visā, izņemot grēku” (Vatikāna II ekumeniskais koncils, Pastorālā konstitūcija *Gaudium et Spes*, 22).

Turpinājums 2. lpp. ➤

Svētku dienas Lielā gavēņa laikā:

5. marts – Pelnu trešdiena

19. marts – svētais Jāzeps – Vissvētākās Jaunavas Marijas Līgavainis

25. marts – Kunga Pasludināšana

17. - 19. aprīlis – Trīs Svētās dienas

→ *Sākums 1. lpp.*

Jēzus kļuva nabags nevis pašas nabadzības dēļ, bet – saka svētais Pāvils – lai „jūs viņa nabadzībā kļūtu bagāti”. Te nav runa ne par vārdu spēli, ne saukli! Tieši pretēji, runa ir par Dieva loģikas sintēzi, par mīlestības, Iemiesošanās un krusta loģiku. Dievs nepieļāva, ka pestīšana nokristu pie mums no augšas kā nabagdāvana, ko kāds, apžēlojamies dotu no savas pārpilnības. Kristus mīlestība nav tāda! Jēzus kāpj Jordānas ūdenī un liek, lai Jānis Kristītājs Viņu kristī nevis lai gandarītu vai tādēļ, ka Viņam būtu vajadzīga atgriešanās; Viņš to dara tāpēc, lai būtu cilvēku vidū – to vidū, kuriem vajadzīga piedošana; lai būtu mūsu, kas esam grēcinieki, vidū, un lai uzņemtos uz sevis mūsu grēkus. Tas ir ceļš, ko Viņš izvēlējās, lai mūs mierinātu, lai mūs glābtu, lai mūs atbrīvotu no mūsu nožēlojamības. Mūs aizkustina apustuļa teiktais par to, ka mēs tikām atbrīvoti, nevis pateicoties Kristus bagātībai, bet *Viņa nabadzībā*. Tomēr svētajam Pāvilam ir labi zināma „visiem par mantinieku” (*Ebr 1, 2*) ieceltā „Kristus neizdibināmā bagātība” (*Ef 3, 8*).

Tātad, kas ir šī nabadzība, pateicoties kurai, Jēzus mūs atbrīvo un dara bagātus? Tas ir veids, kādā Viņš mūs mīl, kļūst mums tuvs – kā Labais Samarietis, kurš pienāk pie ceļa malā pusdzīva atstātā cilvēka (*sal. Lk 10, 25 un sek.*). Mūsu patiesās brīvības, patiesās pestīšanas un patiesās laimes avots ir Viņa līdzjūtīgā, maigā un solidārā mīlestība. Kristus nabadzība, kas mūs bagātina, ir Viņa cilvēktapšana, mūsu vājību un mūsu grēku uzņemšanās uz sevis ar mērķi dāvat mums Dieva bezgalīgo žēlsirdību. Kristus nabadzība ir vislielākā bagātība: Jēzus ir bagāts savā neierobežotajā pašlāvībā uz Tēvu, ar to, ka katru mirkli var uz Viņu pašauties, un ar to, ka vienmēr meklē tikai Viņa gribu un Viņa godu. Viņš ir tikpat bagāts, cik bagāts ir bērns, kurš jūtas mīlēts un kurš mīl savus vecākus un ne mirkli nešaubās par viņu mīlestību un maigumu. Jēzus bagātība ir tā, ka Viņš ir *Dēls*; Viņa īpašās attiecības ar Tēvu ir šī nabadzīgā Mesijas augstākā prerogatīva. Kad Jēzus aicina mūs nest Viņa „nastu, kas ir viegla”, Viņš aicina mūs bagātināties šajā „bagātajā nabadzībā” un šajā „nabadzīgajā bagātībā”, kas pieder Viņam, dalīties ar Viņu Viņa Garā, kas ir dēlu un brāļu Gars, un kļūt par dēliem Dēlā, par brāļiem Pirmdzimtajā brālī (*sal. Rom 8, 29*).

Ir sacīts, ka vienīgās īstās skumjas ir skumjas par to, ka neesam svēti (*L. Bluā*); arī mēs varētu teikt, ka vienīgā īstā nabadzība ir tā, ka nedzīvojam kā Dieva bērni un Kristus brāļi.

Mūsu liecība

Mēs varētu domāt, ka šīs nabadzības „ceļš” bija tikai Jēzus ceļš, un ka mēs, kuri dzīvojam pēc Viņa, varam izglābt pasauli ar piemērotiem cilvēciskiem līdzekļiem. Taču tas tā nav. Katrā laikmetā un katrā vietā Dievs turpina glābt cilvēkus un pasauli, *pateicoties Kristus nabadzībai*, kurš kļūst nabags sakramentos, savā vārdā un savā Baznīcā, kas ir nabagu tauta. Dieva bagātība nevar mūs sasniegt caur mūsu bagātību, bet tā mūs vienmēr sasniedz tikai caur mūsu nabadzību – Kristus Gara dzīvināto personīgo un kopienas nabadzību.

Mēs, kristieši, sekojot sava Mācītāja paraugam, esam aicināti saredzēt savu brāļu trūkumu, tam pieskarties, uzņemties to uz sevis un konkrēti darboties, lai to mazinātu. *Trūkums* nav tas pats, kas *nabadzība*; trūkums ir tāda nabadzība, kur trūkst pašlāvības, solidaritātes un cerības. Mēs varam izšķirt triju veidu trūkumu: materiālais trūkums, morālais trūkums un garīgais trūkums. *Materiālais trūkums* ir tas trūkums, ko visi sauc par nabadzību un kas skar visus tos, kuri dzīvo apstākļos, kas nav cilvēka cienīgi – tos, kuru pamattiesības tiek brādātas un kuriem trūkst pirmās nepieciešamības labumu, piem., pārtikas, ūdens, higiēnisko līdzekļu, darba, izaugsmes un kultūras attīstības iespēju. Šī trūkuma priekšā Baznīca piedāvā savu palīdzību, savu *diakonia*, lai tādējādi atbildētu cilvēces vajadzībām un koptu brūces, kas izkropļo tās vaigu. Nabagos un pamestajos mēs saskatām Kristus vaigu; mīlot un palīdzot nabagiem, mēs mīlam un kalpojam pašam Kristum. Mūsu pūliņi ir orientēti arī uz to, lai pieliktu punktu cilvēka cieņas aizskaršanai pasaulē, diskriminācijām un ļaunprātīgām izmantošanām, kas tik bieži ir likstu cēlonis.

Turpinājums 3. lpp. ➤

→ *Sākums 2. lpp.*

Kad vara, greznība un nauda kļūst par elkiem, tie kļūst par prioritāti pār nepieciešamību pēc bagātību taisnīgas sadales. Tāpēc ir nepieciešams, lai mūsu sirdsapziņas atgrieztos pie taisnīguma, vienlīdzības, pieticības un dalīšanās.

Ne mazāka problēma ir *morālais trūkums*, kas pastāv tanī, ka cilvēks kļūst par netikuma un grēka vergu. Cik daudz ģimeņu dzīvo bailēs, jo kāds no ģimenes locekļiem – bieži vien tie ir jaunieši – ir atkarīgs no alkohola, narkotikām, azartspēlēm, pornogrāfijas! Cik daudz cilvēku ir pazaudējuši dzīves jēgu, nākotnes perspektīvas un jebkādu cerību! Un cik daudz cilvēku ir spiesti dzīvot šo likstu varā netaisnīgu sociālo apstākļu dēļ, darba trūkuma dēļ, kas tiem atņem maizes pelnītāja cieņu, vai tāpēc, ka trūkst vienlīdzīgu tiesību saņemt izglītību un veselības aprūpi. Šajos gadījumos morālo trūkumu var droši uzskatīt par pašnāvības sākumu. Šis trūkuma veids, kas ir arī ekonomiskā sabrukuma iemesls, vienmēr saistās ar *garīgo trūkumu*, kas skar mūs tad, kad attālināmies no Dieva un noraidām Viņa mīlestību. Ja uzskatām, ka mums nav vajadzīgs Dievs, kurš caur Kristu sniedz mums savu roku, jo domājam, ka pietiek pašiem ar sevi, tad mēs nostājamies uz neveiksmes ceļa. Vienīgi Dievs var mūs patiesi izglābt un atbrīvot.

Īstā pretinde garīgajam trūcumam ir Evaņģēlijs: kristietis ir aicināts visās vietās sludināt šo brīvības vēsti. Lai kurp mēs ietu, mēs esam aicināti sludināt, ka par padarīto ļaunumu var saņemt piedošanu, ka Dievs ir lielāks par mūsu grēku un vienmēr nesavtīgi mūs mīl un ka mēs esam radīti vienotībai un mūžīgajai dzīvei. Kungs aicina mūs būt priecīgiem šīs žēlsirdības un cerības vēsts vēstnešiem. Tas ir skaisti, ka varam piedzīvot prieku par to, ka izplatām šo labo vēsti, ka dalāmies šajā dārgmantā, kas mums tika uzticēta, lai mierinātu salauztās sirdis un dotu cerību tiem daudzajiem brāļiem un māsām, kuri ir ietīti tumsā. Runa ir par to, lai mēs sekotu Jēzum un atdarinātu Viņu, kurš ar mīlestības pilnu sirdi devās pie nabagiem un grēciniekiem kā gans pazudušo avju meklējumos. Vienoti ar Viņu, mēs varam drosmīgi pavērt jaunus evaņģelizācijas un humānā progresa ceļus.

Dārgie brāļi un māsas, lai šajā Lielā gavēņa laikā visa Baznīca būtu gatava liecināt visiem, kuri dzīvo materiālajā, morālajā un garīgajā trūcumā, Evaņģēlija vēsti, tas ir, žēlsirdīgā Tēva, kurš Kristū ir gatavs apskaut katru personu, mīlestības vēsti. Mēs to varēsim darīt tik lielā mērā, cik lielā būsīm kļuvuši līdzīgi Kristum, kurš kļuva nabags un bagātināja mūs savā nabadzībā. Lielais gavēnis ir labvēlīgs laiks tam, lai mēs sevi iztukšotu; un būtu labi, ja mēs sev pajautātu, no kā varam atteikties, lai palīdzētu citiem un savā nabadzībā citus bagātinātu. Neaizmirsīsim, ka īsta nabadzība ir sāpīga: bez šīs gandarē dimensijas atraisīšanās maz ko dotu. Es neuzticos tādai labdarībai, kas neko nemaksā un ir nesāpīga.

Lai Svētais Gars, pateicoties kuram, „esam kā nabagi, bet kas daudzus dara bagātus; kā tādi, kam nekā nav, bet kam ir viss” (2 Kor 6, 10), atbalsta mūsu labos nodomus un vairo mūsos vēribu un atbildību cilvēces ciešanu priekšā, lai tādā veidā mēs kļūtu žēlsirdīgi un žēlsirdības sējēji. Līdz ar šo novēlējumu es lūdzu, lai katrs ticīgais un katra ekleziālā kopiena auglīgi pavadītu šo Lielā gavēņa laiku. Es lūdzu jūs lūgties arī par mani. Lai Kungs jūs svētī un lai Vissvētākā Jaunava Marija jūs sargā!

Vatikānā, 2013. gada 26. decembrī,
diakona un pirmmocekļa svētā Stefana svētkos

„Nožēlojiet grēkus un ticiet Evaņģēlijam”

Pelnu trešdiena

Lielais gavēnis šogad sākas 5. martā ar Pelnu dienu. Tā ir kā publiska grēku nožēlas ceremonija kopš laikiem, kad Grēku nožēlas sakramentu vēl svinēja tā, kā to dara mūsdienās. Šīs dienas svētajā Misē tiek izlaists grēku nožēlas akts „Es atzīstos...”. To aizvieto ar pelnu kaisīšanas rituālu uz ticīgo galvām pēc priestera homīlijas. Pelnu svētīšana un kaisīšana uz ticīgo galvām ir kā atgādinājums par to, ka cilvēks ir tikai puteklis Dieva varenības priekšā. Pamatojumu, kāpēc tiek izmantoti tieši pelni, mēs varam atrast pat vairākās Svēto Rakstu grāmatās. Radišanas grāmatā, kad Ābrahams runāja ar Kungu par Sodomas saudzēšanu vai iznīcināšanu viņš teica: „Es esmu uzdrošinājies runāt ar savu Kungu, lai gan es esmu pīšļi un pelni.” (*Rad 18, 27*) Savukārt Judītes grāmatā ir aprakstīts kāds notikums no izraēliešu dzīves: „Un ikviens Izraēla vīrs, sieva un bērni – visi, kas dzīvoja Jeruzalemē, – krita pie zemes templī un bēra pelnus uz galvas, un savus gurnu maisus izklāja Kunga priekšā.” (*Jud 4,11*) Jonasa grāmatā ir atrodams kāds stāsts par Ninives iedzīvotājiem, kas ieticēja Kungam, uzsāka gavēni un iegērbās maisos. „Kad Ninives ķēniņam pienāca vēsts, tas cēlas no troņa, novilkta savu tērpu, ietērpās maisā, apsēdās pelnos” un pasludināja ļaudīm, ka ikvienam ir jāatsakās no saviem ļaunajiem darbiem un varmācības, un tad, iespējams, Kungs saudzēs pilsētu. Arī mūsdienās visā kristīgajā pasaulē ar šo rituālu Pelnu trešdienā sākas Lielais gavēnis, kas ilgst 40 dienas līdz pat Lieldienu svinībām.

Sagatavojusi V. Laizāne

„Ja kāds grib man sekot, tad lai viņš aizliedz sevi” (*Lk 9, 23*)

Šie Jēzus vārdi koncentrētā veidā ietver sevī ikviena kristieša aicinājumu – atteikties no sevis, no pasaulīgā un izvēlēties garīgo. Mūsdienu pasaulē, kurā ir tik dažādi kārdinājumi, pastāv briesmas novirzīties no šī Kristus norādītā ceļa. Gavēņa laikā Baznīca mūs īpaši aicina atjaunot apņemšanos sekot Kristum.

Mums katram ir savs īpašs ceļš, piepildīts ar saviem priekiem un ar savām ciešanām, no kurām mēs varam visu dzīvi mēģināt izvairīties vai arī pazemīgi tās pieņemt, un tādējādi, pieaugot pazemībā, līdzcietībā un upurgatavībā, mēs aizvien kļūtu līdzīgāki Kristum.

Dievs nevēlas, lai mēs ciešam, Viņa mērķis nav mūs mocīt. Vienīgā Dieva vēlme ir, lai mēs esam laimīgi, bet patiesu laimi var sajūst tikai mīlestības pilna sirds, un Dievs ir šī mīlestība (*sal. 1 Jņ 4, 8*), kurai ir jāpiepilda mūsu sirdis. Bet, pirms mūs varēs piepildīt šī dievišķā mīlestība, mums ir jāatbrīvo savas sirdis no visa pasaulīgā, ko esam sevī uzkrājuši un kas mums nemaz nav vajadzīgs. Un tieši šī attīrīšanās cilvēkam sagādā vislielākās ciešanas.

Šīs četrdesmit dienas, kas ir mūsu svētceļojums uz Kristus Augšāmcelšanās svinībām, ir laiks, kurā mums ir sevi jāsakārto. Jāpārdomā, vai mēs esam izvēlējušies sekot Kristum vai arī mēs sekojam pasaules ilūzijām, kas dzīves beigās spēs sniegt tikai postu. Sekošana Kristum ir nemitīga cīņa ar grēku, bet šajā cīņā mēs nedrīkstam aizmirst, ka neesam vieni. Mums līdzās iet pats Kristus un visa viņa svētā Baznīca. Pavadīsim šo svētīgo laiku lūgšanas un gandarīšanas garā!

A. Ciganskis

Jaunumi Vatikānā

Vatikāns saņems ziņojumu Medžugorjes lietā

„Francisks drīzumā saņems ziņojumu Medžugorjes lietā,” paziņoja Vatikāna preses sekretārs. To sagatavoja Benedikta XVI 2010. gada 17. maijā izveidotās komisijas locekļi. Tā vairākas reizes tikās ar visiem Dievmātes vizionāriem, kuri no 1981. gada Medžugorjē saņēma debesu sūtnes vēstījumu. Notika sarunas arī ar tiem cilvēkiem, kas zināmā veidā bija saistīti ar notikumiem Medžugorjē, piemēram, franciskāņu tēvu Jozo Zovko, kurš tajā laikā bija šī ciematiņa draudzes prāvests, un daudziem citiem.

Medžugorje atrodas Mostaras diecēzē, Hercegovinā. 1981. gada 24. jūnijā tur sešiem jauniešiem parādījās Dievmāte, nododot tiem vēstījumu. „Tikšanās” ar Miera Karalieni dažiem no viņiem turpinās arī šodien, un tās ir saistītas nevis ar vietu, bet ar pašiem vizionāriem. Šāda veida parādīšanās, kas ilgst jau vairākus gadu desmitus, un nav zināms, kad tās beigsies, ir viens no iemesliem, kāpēc katoļu Baznīca nav apstiprinājusi to pārdabisko nozīmi. Neskatoties uz to, ka līdz šim oficiāli nav atļauts rīkot grupveida svētkoļojumus, katru gadu Medžugorjes svētnīcu apmeklē vairāk nekā divi miljoni ticīgo.

Komunikācija – tikšanās kultūras veicinātāja

„Komunikācija autentiskas tikšanās kultūras kalpojumam” – tas ir temats pāvesta Franciska vēstījumam 48. Pasaules Sociālo komunikāciju dienā. Šogad tā tiks svinēta 1. jūnijā. Pāvests uzsver, ka komunikācija ir vairāk cilvēcisks nekā tehnoloģisks ieguvums. Svētais tēvs atgādina, ka svarīgi nebūt pasīviem sociālajos tīklos. Atvērt baznīcu durvis nozīmē atvērt tās arī digitālajā pasaulē, būt līdzās cilvēkiem un palīdzēt viņiem atklāt ticības un tikšanās ar Kristu skaistumu.

Lai atbildētu uz jautājumu, kā komunikācija var kalpot patiesai tikšanās kultūrai, pāvests pievēršas Evaņģēlijā atrodamajam jautājumam: „Kas ir mans tuvākais?” (*Lk 10, 29*) Šis jautājums ļauj uzlūkot komunikāciju caur cilvēcisās tuvības prizmu. Kā mēs varam paust savu tuvību, izmantojot sociālās komunikācijas līdzekļus? Svētais tēvs rod atbildi līdzībā par Labo samarieti. Tā māca, ka nepietiek otru cilvēku uzskatīt tikai par savu tuvāko, bet ir svarīgi, lai es pats kļūtu tuvākais otram cilvēkam.

Pāvests atgādina, ka, lai sniegtu kristīgo liecību, vispirms jābūt gatavam atdot visu sevi citiem, veltīt savu laiku un spēkus pacietīgai diskusijai, vienmēr respektējot otru cilvēku. Tas nozīmē atbildēt otra cilvēka jautājumiem un šaubām patiesības un dzīves jēgas meklējumu ceļā. „Nebīstieties kļūt par digitālās teritorijas pilsoņiem! Baznīcas uzmanība un klātbūtne komunikāciju pasaulē ir svarīga, lai veidotu dialogu ar mūsdienu cilvēku un vestu viņu pie Kristus,” – dokumenta noslēgumā raksta Francisks.

Baznīca pasaulē

Polijas bīskapu rūpju lokā šobrīd ir ģimene

„Ko jūs sagaidāt no ģimenei veltītās Bīskapu sinodes, kas notiks šī gada oktobrī?” „Mēs gribam apmainīties domām un dalīties pieredzē ar visām vietējām Baznīcām visā pasaulē. Mēs gribam īpaši uzsvērt jauno pāru sagatavošanu Laulības sakramentam, atvērtību dzīvībai un bērnu audzināšanu” - tā, atbildot uz žurnālistu jautājumu, sacīja Varšavas arhibīskaps, kardināls Kazimežs Ničs, kurš kopā ar daudziem citiem bīskapiem no Polijas ir ieradies Vatikānā, vizītē „ad Limina Apostolorum”. Pēc viņa domām Baznīcu Polijā šobrīd nodarbina divas galvenās problēmas: laulāto pāru šķiršanās augstais rādītājs un zemā dzimstība. „Nav šaubu, ka 25 gadus pēc Berlīnes mūra krišanas vajadzīga atgriešanās pie Evaņģēlija un dabiskā likuma vērtībām,” uzsvēra kardināls. Viņš atgādināja, ka Baznīcai Polijā tieši ģimenes problēmas šobrīd ir visaktuālākās.

Sir

Karaliene Elizabete II aprīlī tiksies ar pāvestu Francisku

Šī gada 3. aprīlī Lielbritānijas karaliene Elizabete II ieradīsies Vatikānā, lai tiktos ar pāvestu Francisku. Informāciju par karalienes vizīti ir apstiprinājis Vatikāna preses biroja vadītājs priesteris Federiko Lombardi. Britu laikraksts „The Daily Mail” ziņo, ka Svētā tēva tikšanās ar karalieni, kura ir anglikāņu Baznīcas galva, norisināsies svētās Martas mājā nevis Apustuliskajā pilī. Tā būs Elizabetes pirmā tikšanās ar Francisku, kurš ievēlēts par pāvestu 2013. gada 13. martā.

Jānis Pāvils II būs Pasaules Jauniešu dienu aizbildnis

2014. gada 13. aprīlī – Pūpolu svētdienā – norisināsies Pasaules Jauniešu dienas diecēzes ietvaros. Pasākuma tēma ir vārdi no svētā Mateja Evaņģēlija: „Svētīgi garā nabadzīgie, jo viņiem pieder debesu valstība.” (Mt 5,3) 6. februārī Vatikānā notika pāvesta vēstījuma prezentācija. Pēc grandiozajiem un neaizmirstamajiem ticības svētkiem Riodežaneiro Francisks turpina dialogu ar jaunajiem

kristiešiem, aicinot garīgi sagatavoties nākamajām Pasaules Jauniešu dienu svinībām, kas notiks Krakovā 2016. gada vasarā.

Vēstījumā Francisks atgādina, ka šogad aprit trīsdesmit gadi, kopš svētigais Jānis Pāvils II jauniešiem uzticēja pestīšanas Jubilejas krustu. No tā brīža iesākās lielais jauniešu svētceļojums, kas turpinās arī šodien, šķērsojot valstis un kontinentus. Pāvests paziņoja, ka pēc kanonizācijas svinībām, kas notiks 27. aprīlī, Jānis Pāvils II tiks pasludināts par Pasaules Jauniešu dienu aizbildni.

lv.radiovaticana.va

Evaņģēlijā viņš nav izteicis nevienu vārdu

Svētais Jāzeps – Vissvētākās Jaunavas Marijas Līgavainis

Svētais Jāzeps bija vienkāršs strādnieks, tomēr viņš nāca no karaliskās Dāvida dzimtas. Dievišķā apredzība viņu bija izraudzījusi par līgavaini Dieva Mātei. Šī viņa augstā privilēģija ir izteikta vienā frāzē: „Jēzus audžu tēvs.” Svētajos Rakstos par viņu nekas vairāk nav teikts, kā vienīgi tas, ka viņš bija taisnīgs vīrs, kas apliecina, cik uzticīgi viņš sargāja Dieva dižēnāko dārgumu vīrs zemes – Jēzu un Mariju.

Viņa dzīves tumšākā stunda, iespējams, bija brīdī, kad viņš uzzināja, ka Marija ir mātes cerībās, bet tieša šajā pārbaudījuma brīdī atklājās viņa diženums. Viņa ciešanām, kas zināmā mērā bija daļa no pestīšanas darba, bija liela un providenciāla nozīme: Jāzepam bija jāklūst uz visiem laikiem par Mesijas Bezvainīgās Ieņemšanas patieso liecinieku. Pēc tam viņš pieticīgi paliek Svēto Rakstu fonā.

Par svētā Jāzepa nāvi Bībelē nekas nav teikts, tomēr ir atrodamas norādes, ka viņš nomira, pirms Kristus uzsāka publisko dzīvi. Viņam bija visskaistākā nāve, kādu vien var iedomāties – Kristus un Marijas rokās.

„Lai man notiek pēc tava vārda” (Lk 1, 38)

Kunga Pasludināšana

25. marts

Šo svinību centrālais notikums ir Iemiesošanās: Dievs kļuva viens no mums. Jau no mūžības Dievs bija nolēmis, ka Vissvētās Trīsvienības otrajai Personai ir jāklūst par cilvēku. Dievs-Cilvēks pazemojas, lai visu radību lielā mīlestības aktā vestu pie Dieva. Tāpēc, ka cilvēki Dievu atraidīja, Jēzus vēlas uzņemties ciešanu pilnu dzīvi un mokošu nāvi: „Nevienam nav lielākas mīlestības kā tam, kurš atdod savu dzīvību par saviem draugiem.” (Jņ 16, 13)

Marija ir Jaunava-Māte, kura piepilda pravieša Isaja teikto (7, 17) veidā, kādu viņš pat nespēja iedomāties. Viņa ir vienota ar savu Dēlu, izpildot Dieva gribu (Ps 40, 8 – 9; Ebr 10, 7 – 9; Lk 1, 38).

Kopā ar Jēzu žēlastības pilnā Marija ir saikne starp debesīm un zemi. Izņemot Jēzu, viņa ir cilvēks, kurš vislabāk atklāj cilvēka eksistences iespējas. Savā pazemībā viņa saņēma Dieva bezgalīgo mīlestību un māca, kā vienkāršs cilvēks var atbildēt Dievam ikdienišķos dzīves apstākļos. Viņa atklāj, ka Baznīca un katrs tās loceklis ir saistīti un to, ko Iemiesošanās sniedz ikvienam no mums.

Sagatavojusi Dz. Vogule

Kunga ciešanu nedēļa

Palmu svētdiena

„Lūk, tavs Kēniņš nāk pie tevis, viņš ir taisnīgs un glābējs – pazemīgs jāņ uz ēzeļa, uz ēzeļmātes kumeļa” (Zah 9, 9).

Visu Evaņģēlijā aprakstīto Jēzus dzīves notikumu kulminācija ir Viņa Augšāmcelšanās – Lieldienas. Jēzus vairākas reizes teica saviem apustuļiem, ka Viņam jādodas uz Jeruzalemi, lai tur mirtu (sal. Mk 10, 33), un Palmu svētdiena ir tā diena, kurā Baznīca atceras Jēzus pēdējo un visnozīmīgāko ienākšanu Jeruzalemē. Ar šo dienu uzsākas Kristus Ciešanu nedēļa.

Saskaņā ar Evaņģēlijiem Jēzus Jeruzalemē iejāja uz ēzelīša, un cilvēki Viņu priecīgi sagaidīja (sal. Mk 11, 9). Austrumu tradīcijā ēzelītis ir miera simbols, un Jēzus iejāj kā Miera Princis, kurš kā Labais Gans šajā pilsētā atdos dzīvību par savām avīm (sal. Jņ 10, 11).

Lielā ceturtdiena

Lielajā ceturtdienā tiek svinētas divas ļoti nozīmīgas svētās Mises: Hrizmas svētīšanas un Kunga Pēdējo vakariņu svētā Mise. Hrizmas svētīšanas Misē notiek eļļu svētīšana un priesteru solījumu atjaunošana. Eļļu svētīšana visam nākamajam gadam notiek tikai katedrālēs, un to dara diecēzes ordinārijs. Tā simboliski tiek atklāts visa liturģiskā gada vienotais raksturs un pievērsta uzmanība Olīvdārzam. Tieši tur Jēzus savu ciešanu priekšvakarā iekšēji pieņēma savas ciešanas, un tādejādi Olīvdārzs ir kļuvis par mūsu atpestīšanas vietu.

Lielajā ceturtdienā tiek svinētas divas ļoti nozīmīgas svētās Mises: Hrizmas svētīšanas un Kunga Pēdējo vakariņu svētā Mise. Hrizmas svētīšanas Misē notiek eļļu svētīšana un priesteru solījumu atjaunošana. Eļļu svētīšana visam nākamajam gadam notiek tikai katedrālēs, un to dara diecēzes ordinārijs. Tā simboliski tiek atklāts visa liturģiskā gada vienotais raksturs un pievērsta uzmanība Olīvdārzam. Tieši tur Jēzus savu ciešanu priekšvakarā iekšēji pieņēma savas ciešanas, un tādejādi Olīvdārzs ir kļuvis par mūsu atpestīšanas vietu.

Lielās ceturtdienas vakarā ticīgie pulcējas uz Kunga Pēdējo vakariņu svēto Misi. Tajā kristieši atceras Euharistijas iedibināšanu. „Mielasta laikā Jēzus ņēma maizi, svētīja, lauza un deva saviem mācekļiem, sacīdams: „Ņemiet un ēdiet, tā ir mana Miesa” un „paņēmis bķeri, pateicās un deva to viņiem, sacīdams: „Dzeriet visi no tā, tās ir manas jaunās derības Asinis, kas par daudziem tiek izlietas grēku piedošanai.” (Mt 26, 26-28) Mises laikā neskan ērģeles un Vissvētākais Sakraments no centrālā altāra svinīgā procesijā tiek pārnesti uz Kristus ciešanu altāri.

Lielā piektdiena

Lielā piektdiena ir Kristus ciešanu un nāves diena. Šī ir vienīgā diena gadā, kad netiek svinēta svētā Mise. Lielās piektdienas dievkalpojuma galvenais notikums ir krusta pagodināšana. Krusts tiek iznests cilvēku priekšā, un priesteris trīs reizes dzied: „Lūk, krusta koks, kurā pacelts pasaules Pestītājs,” un tauta atbild viņa aicinājumam ar vārdiem: „Nāciet, godināsim viņu.” Krusta godināšanas tradīcija ir cieši saistīta ar Kunga Jēzus Kristus ciešanu piemiņu. Krusts, kas bija noziedznieku soda mērs un zīme, pateicoties Kristus pestījošajām ciešanām, ticīgajiem ir kļuvis pestīšanas zīme.

→ *Sākums 8. lpp.*

Mums nav tādas iespējas, kāda vēsturē bija Kunga mātei Marijai un apustulim Jānim: godbijīgi stāvēt pie krusta Golgātā. Mūs no šī notikuma šķir laiks un attālums, taču tas nemazina šī krusta nopelnus mūsu dzīvē šeit un tagad. Mums katram ir iespēja līdzīgi Marijai pagodināt viņas Dēla krustu tieši šajā Lielās piektdienas dievkalpojumā. Dievkalpojuma noslēgumā krustu, kas tika godināts, svinīgi pārnes uz Kristus kapa altāri.

Lielā sestdiena

Lielajā sestdienā ticīgie laiku pavada lūdzoties un paliekot pie Kristus kapa, kur apcer Viņa ciešanas, nāvi un nokāpšanu priekšellē, kā arī gaida Viņa Augšāmcelšanos.

Baznīca šajā dienā nesvin Mises upuri, un altāris paliek neapsegts līdz Lielās sestdienas vakaram vai nakts stundai, kad ar svinīgo vīgilijas dievkalpojumu uzsākas priecīgais Lieldienu laiks, kas turpināsies piecdesmit dienas.

Sagatavojusi V. Laizāne

Pārdomām

Pārdomājot Kristus ciešanas, mēs vēlamies vienoties ar Viņu, lai arī mums būtu tas pats spēks, tas ir, mīlestība, kas Viņu mudināja brīvi atdot savu dzīvību. Tikai mīlestības dēļ Viņš uzņemas ciešanas – mīlestības pret mums, saviem brāļiem un māsām.

Ar savām ciešanām Kristus mums pilnīgi atklāj, ar kādu mīlestību Dievs mūs mīl: mīlestību, kas kļūst par darbiem, kas pilnīgi sevi atdod, kas spiež sevi aplaupīt, lai dāvātu sevi tiem, kuriem ir nepietiekama mīlestība.

Tieši šī mīlestība atpestī pasauli, jo tā uzsūc jebkuru naidu, un tas neizplatās tālāk, neizlejas pār citiem. Kristus ir pilnīgi brīvs pieņemt to nepretojoties, gatavs piedot visu tiem, kurus mīl. Viņa mocekļība ir šīs neprātīgās un kaislīgās mīlestības pret cilvēkiem sekas. Cilvēku nekrietnums spiež Pestītāju iet krustaceļu.

Jēzus uzņēmās šīs ciešanas tāpēc, ka mūs mīl un vēlas piepildīt savu misiju līdz galam – dāvāt mums pestīšanu – bet ne tādēļ, ka Viņam patiktu ciest. Pasauli atpestī nevis Kristus ciešanas, bet mīlestība, kas atklāj, cik liela un dziļa tā ir. Taču tā pati mīlestība atklāj arī cilvēces, kurai trūkst mīlestības, vājumu. Šie mīlestības „vakumi”, kuru dēļ pēc Dieva attēla radītais cilvēks sāpīgi cieš, ir mūsu grēki. Ar savām ciešanām Kristus uzņemas mūsu grēkus, mūsu mīlestības trūkumu, mūsu ciešanas, visu to, kas mūs nomoka; visu to, kas ārda mūsos Dieva attēlu; visu to, kas sagroza mūsu izvēli. Viņš visu to pārklāj ar neprātīgu Dieva mīlestību, izmaina un atspirdzina. Esam aicināti pieņemt šo Jēzus upurēšanos, šo dāvanu un dalīties ar Viņu savā dzīvē, ļaut, lai mūs pārklāj Viņa kaislīgās mīlestības vilnis, kas mūs piepilda, atspirdzina un dara līdzīgus Viņam – pilnīgam Dieva Attēlam. Piedzīvojot tādu mīlestību, mēs tajā dzīvosim un tās mudināti darbosimies.

sv. Ignācijs no Lojolas

Ticības gada svētceļojums tautastēros

Sākums iepriekšējā
„Gaismas Taka” numurā

Caur Krāslavu uz Dziesmu svētkiem Rīgā

29. jūnijā Baznīca svin sv. apustuļu Pētera un Pāvila obligātās svinības. Rīta dzestrumā Atašienes un Krustpils sievas un meitas sniegbaltiem linu kreklīm un raibiem brunčiem mugurā, iestērķelētām aubēm un vizošiem vainadziņiem galvās sēžas autobusā. Vīri paņem līdzī arī procesijas karogus. Autobusā prāvesta Viktora vadībā dziedam dziesmas Jaunavas Marijas godam.

Vispirms braucam uz Aglonu saņemt svētību no Dievmāmiņas. Piestājot Aglonā, priesteris joko, ka mēs esam apmaldījušies Dziesmu svētku dalībnieki, kas caur Krāslavu brauc uz Rīgu! Aglonā spēcīgi list. Tas mums netraucē draudzīgi sapulcēties zem pāvesta altāra ar ozolu vainagiem un ziedu pušķiem rokās un, dziedot „Par godskōrtu Pēters nōce, leigū, leigū!”, apsveikt savus svētceļojumā klātesošos Pēterus. Ar šādu darbību pievēršam bazilikas apmeklētāju uzmanību, kuri nostājas līdzās un ar labvēlīgu smaidu sejā vēro notiekošo. Pārkāpjot bazilikas sliekšni, jautrību spēji nomaina godbijīgs klusums. Mēs dodamies uz kriptu pie sava novadnieka godināmā bīskapa Boļeslava Slokāna. Šeit nodziedam „Kunga eņģelis” un noklausāmies prāvesta stāstījumu par godināmo bīskapu. Noslīguši ceļos Dievmātes svētgleznas priekšā, uzticam Viņas gādībai mūsu tālāko ceļu un katra sirdī nesto lūgumu. Priesteris mūs aizved pie svētavota, mudinot mazgāties, lai Krāslavā ierodamies žirgti.

Krāslavas baznīca ir izgreznota svētkiem. Rīt, svētdienā, ticīgie godinās svēto Donātu. Vispirms dodamies uz svētā Donāta kapelu, kur prāvests Viktors uz altāra noliek upurdāvanu – no Krustpils ozolu zariem vītu vainagu. Prāvests pastāsta: „Lai saņemtu žēlastības ar svētā Donāta aizbildniecību, trīs reizes uz ceļiem godbijīgi jāapiet ap viņa altāri. Sekojot priesteri piemēram, uzsākam kopīgu lūgšanu: slīgstam uz ceļiem un svēto Donātu pagodinām, vienreiz apejot altāri.

Svēto Misi celebrē V. E. Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis. Dievkalpojuma noslēgumā ir euharistiskā procesija. Tā kā mūsu ir krietni vairāk nekā līdzpaņemto savu procesijas karogu, tiekam laipni uzņemti pie Krāslavas draudzes karogiem.

Liels ir mūsu prieks, kad pēc dievkalpojuma varam atkal pulcēties svētā Donāta kapelā uz tikšanos ar V. E. bīskapu J. Buli. Viņa Ekselence cienīgi nostājas mūsu vidū savā svētku ornātā. Savā uzrunā bīskaps saistoši stāsta par pirmo augstskolu Latvijā – Krāslavas Garīgo semināru. Sirsnīgo tikšanos Viņa Ekselence noslēdz ar kopīgu lūgšanu. Saņēmuši svētību un laba vēlējumus, dodamies atceļā. Svētceļojuma izskaņā iegriežamies Vanagu draudzē. Šeit mūs savā viesu namā laipni uzņēma viena no ģimenēm, kura kopā ar mums brauca svētceļojumā.

Turpinājums 11. lpp. ➤

→ *Sākums 10. lpp.*

Uz Stirnieni godināmā bīskapa Sloskāna pazemības gara meklējumos

Kaimiņos, Stirnienes svētā Laurencija katoļu baznīcā, 25. augustā notiek godināmā bīskapa Boļeslava Sloskāna 120. jubilejas svinības. Draudzi vizitē V. E. Rēzeknes - Aglonas bīskaps Jānis Bulis. Ieradies arī V. E. bīskaps *emeritus* Antons Justs. Pirms vairāk nekā 70 gadiem Viļānu baznīcā bīskaps A. Justs no bīskapa Sloskāna rokām saņēma Iestiprināšanas sakramentu. Vēlāk, jau Beļģijā, bīskaps Sloskāns bija A. Justa skolotājs un iesvētīja viņu par priesteri. Šajā reizē uz svinībām no Šveices ir ieradies arī Lugāno universitātes profesors, priesteris Andris Marija Jerumanis, kurš jau no bērnības bija personīgi pazīstams ar bīskapu Sloskānu. Bīskaps bija Jerumaņu ģimenes tuvs draugs.

Svēto Misi celebrē bīskaps J. Bulis. Spēcīgu iespaidu atstāj brīdis, kad Viņa Ekselence lūgšanā mūs visus veltīja Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgajai Sirdij. Noslēgumā bija euharistiskā procesija, kuru kuplināja arī Atašienes un Krustpils draudžu ļaudis sava novada goda tērpos. Šī procesija ir kā piemiņas zīme tam, ka tad, kad godināmais bīskaps Sloskāns vēl dzīvoja Stirnienē, mēs bijām viena draudze. Atašiene kļuva patstāvīga draudze gadu pirms bīskapa Sloskāna iesvētīšanas par priesteri, bet līdz Krustpils draudzes nodibināšanai pagāja vēl gandrīz gadsimts. Atgriezušies dievnāmā, klausāmie bīskapa A. Justa sirsnīgo uzrunu, kurā viņš kavējas spilgtākajās atmiņās par bīskapu Sloskānu. Pēc šīs savilņojošās atceres bīskaps J. Bulis iesvēta plāksni godināmā bīskapa Sloskāna piemiņai.

Tuvojoties jaunā mācību gada sākumam, klātesošajiem skolēniem un skolotājiem ir unikāla iespēja vienoties kopīgā lūgšanā un saņemt svētību no abiem bīskapiem vienlaicīgi.

Svinību noslēgumā visi tiekam lūgti pie rūpīgi klāta mielasta galda. Esam patīkami pārsteigti, uzzinot, ka smalko maltīti ir sagatavojušas vietējās saimnieces.

Tomēr zīmīgi, ka pāri reibinoši smaržojošajām lilijām, varenajām ozolzaru vītnēm un kora meistarīgajai dziedāšanai, jaušams bīskapa Sloskāna pazemības, vienkāršības un mīlestības gars. Uz šī izsmalcinātā fona uzmanību piesaista blakus piemiņas plāksnei nolikts pieticīgais, senais vara kristāmtrauks. Visticamāk, ka tajā pirms daudziem gadu desmitiem tika nokristīts mazais Boļeslavs...

*Atašienes draudzes vārdā
Marijas leģiona „Rīta zvaigzne” māsas*

*Turpinājums nākošajā
„Gaismas Taka” numurā*

Cīņa ar ļaunu**Deviņi veidi, kā pārvarēt kārdinājumu:**

1. Izvairies un/vai bēdz no tā. Dažkārt piesardzība ir labāka nekā varonība.
2. Pakļauj savas domas Dievam. Viņš zina labāk nekā mēs, kas ir labs.
3. Pārvari savu egoismu. Patiesa mīlestība sevī neietver egoismu, tāpēc, ja tu mīli Jēzu, tu nepiederi sev.
4. Gaidi kārdinājumu un esi tam gatavs. Mums ir jāgatavojas garīgai cīņai.
5. Atgādini sev grēka sekas.
6. Paturi prātā Dieva Vārdu. Ir ļoti gudri piepildīt savu prātu ar domām par Dievu.
7. Attīstīt Dieva klātbūtnes sajūtu. Ne tikai Viņā klausīties, bet arī paklausīt.
8. Bieža grēksūdze mūs dziedina, un mēs atgūstam garīgo veselību.
9. Atbildība palīdz mums izvairīties no grēka. Kad rīkojamies atbildīgi gan Dieva, gan cilvēku priekšā, vieglāk spējam pārvarēt kārdinājumu.

Tulkojusi V. Laizāne

Paziņojumi

Lielajā ceturtdienā pulksten 10:00 Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē tiks svinēta Hrizmas svētīšanas svētā Mise, kurā piedalīsies diecēzes priesteri.

Trīs Svēto dienu un Kunga Augšāmcelšanās svinību dievkalpojumu kārtība diecēzes draudzēs būs apskatāma: www.radieceze.lv

Sākot ar nākošo numuru, laikrakstā „Gaismas Taka” būs jauna sadaļa – „Lasītājs jautā”. Ja jums ir kāds jautājums saistībā ar notikumiem diecēzē, vispārīgajā Baznīcā vai arī kādas neskaidrības, kas varētu interesēt arī citus lasītājus, rakstiet uz „Gaismas Taka” redakcijas e-pastu: eppuslatgaliensis@inbox.lv. Uz jūsu jautājumiem atbildi sniegs redakcijas darbinieki vai priesteris.

„Gaismas Taka”, reģ. nr. M 001011

Izdevējs: Romas katoļu Baznīcas Rēzeknes – Aglonas diecēze
un Rēzeknes Latgāliešu kultūras biedrība

Redakcijas adrese: Latgales iela 88, Rēzekne, LV-4601

E-pasts: eppuslatgaliensis@inbox.lv (ar norādi: Gaismas Takai)

Iespiests: SIA „Latgales druka”

Adrese: Baznīcas iela 28, Rēzekne, LV-4601

Par publikāciju saturu un atspoguļoto faktu precizitāti atbild publikācijas autors.

Redakcijai ir tiesības labot manuskriptus.